

Előfizetési árak:

ostán vagy háshoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy em. területe-
ként 8 fillér.
Nyitlár és magán-
érdekü közlemények
soronkint 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolár szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekü közlemények felvétele.

Éljen a király!

Debreczen, augusztus 18.

Nemzetem, Hazám Mindenható Istene, áldd meg a királyt! Hozzád fohászokunk királyok Királya e napon, melyen nemzetünk Atyja életének hetvenedik évét tölti be s leborulva lélekben szined előtt, zsoltárosa száll ajkainkról Feléd, jó Atyánk, hogy jóságos és bölcs fejedelmünk hosszú életével boldoguljon e sok örömet és mérhetetlen gyászt látott nemzetet.

Dicsőség és hála Neked, Istenünk, kegyelmedért!

Harminczhárom év előtt tettük fejére a szent koronát. E napon a magyar dicsőség fénye megújult s a nemzet szívét a törhetlen hűség és hódolat kettős aranyláncza fűzte a király lelkéhez, ki azóta dicsőséggel uralkodik e hazán, környezve egy hű nép szeretetétől, áldva és szeretve Kárpátoktól Adriáig. Ezeréves nemzetének hű szive mellett boldog a király s a haza, mely buba és örömben együtt érez uralkodójával, megosztja vele derüs napjait és bánatát.

Szent kegyelmed jóságos Istenünk ott virraszt a nemzet és király felett. Magas egedből sok édes örömet küldtél e hosszú idő alatt nemzetnek és királynak egyiránt. Olykor-olykor azonban mindkettőt próbára tetted, viharokat bocsátottál reánk, de miként Mózes sziklából fakasztott vizet az eltikkadt nép vigasztalására, úgy nyitottad meg a vigasztalás forrását is fájdalmaink, közös nagy veszteségeink gyógyítására, enyhítésére.

Igen, Uram, Te voltál az, ki egybeforrasztottad uralkodónk szívét a nemzet lelkével, a király kezébe a béke olajágát adtad, szívébe beültetted az igazság lelkét, hogy e kettővel nagygyá nevelje birodalmát és dicsőséget szerezzen népének egy a hon határai között, mint a művelt nemzetek előtt.

Olyan királyt adtál nekünk, népek Istene, a milyen csak évszázadok sóhajaiból és könyeiből születik meg a nemzetek boldogítására . . .

Ezeréves mult van a hátunk mögött. Tengernyi idő még a nemzetek életében is. Ennyi idő alatt kidől Libanon cedrusa és a kopár szikla erdőt növeszt. Csillagvilág támad és enyészik. Érezze érlelődik a föld átalakító bensejében az anyag. Ezer évnek sulya alatt megvénhedik, vagy megújodik a világ. De mi nem vénültünk, a mi szent hazánk nem öregedett, mert ifju, lángoló és üde s ez marad időtlen időkig!

Mi már átmentünk a vérkeresztiségen! Ezer év édes-bus története van megírva történetünk lapjain. Szenvedtünk, mert felettünk évszázadokon keresztül függött a Damokles kardja és mi folytonosan retgettünk életünkért és szabadságunkért. Sokszor úgy álltunk Európában, mint a pusztában elhagyott, lombjaitól megfosztott fa, melylyel nem törődik senki s csak egy pár élelmes ember várja ledőlését, hogy koporsót faragjon belőle . . .

Sokszor egy temető volt ez a török-, tatár- és belviszályoktól elgyötört szegény ország. De a sirokon élt a halhatatlanság szelleme. A magyar ősi erényeivel nem vesztetett el nyomtalanul, ősi erejével megrázta bilincseit, merész lelkének szárnyait újra kibontotta és felszállt magasba, tudva, hogy nagyra született.

Hosszu harcok emésztő, kinos küzdelmei után felépült a béke temploma. Keserüségeinket, könyeinket, szívtépő fájdalmainkat letettük a kiengesztelődés oltárára és igyekeztünk feledni a borus napokat, mert láttuk, hogy a nemzete szent vágyait megértő királyi szív velünk érez, velünk örül, velünk sir az öröm színes és a fájdalom borongó óráiban . . .

Bizalommal nézünk immár a jövőbe. Bizunk a magyarok Istenében és önerőnkben. „Ifju lelkesedés, férfiu letterő és öreg tapasztalás zálogai szebb jövőnknek, mert dicsőséges multat, munkás jelent nem is követhet más, mint boldogabb jövő“.

És bár tudjuk, hogy kifürkészhetetlenek az isteni végzés utai, mégis arra kérünk e nagy és örvedetes napon, Magyarok Istene, ne érintsd több fájdalommal a mi jóságos királyunk szívét . . . Élete alkotásán ne sujtsa őt többé keserőség, hanem legyen boldog, nyugodt, csöndes öregsége, melyet szenteljen meg a Te áldásod és népének szent vágyait megértő királyi szív velünk érez, velünk örül, velünk sir az öröm színes és a fájdalom borongó óráiban . . .

Egy egész nemzet könyörög ma előtted, Népek Istene! Hallgasd meg buzgó imánkat s nézz alá csillagtrónusodról egy szabad, királyát békében és harcban szerető nemzetre, melynek fiai létük első pillanatától sirjukig e hármasságért élnek-halnak: *Isten, Haza, Király!*

Jóságod ragyogó napjának egy sugara világítsa be az Ő nagy szívét, hogy szeresse hű magyar népét ezentul is, nekünk pedig add meg a hűség lelkét, hogy minden pillanatban készek legyünk életünket feláldozni a hazáért és királyért épügy, mint azt őseink tették, kiknek honszerelmét és a magyar trónhoz való törhetlen ragaszkodását egy ezredév története igazolja . . .

Magyarok Istene, királyok Királya, adj boldog és hosszú életet a mi jóságos Királyunknak. Nézd hajlott korát, gondokban, csapásokban ezüstre vált haját és végtelen sorozatát azon viharoknak, melyek már életében darabokra törték uralkodói erényekben gazdag szívét. Gyógyítsd be fájdalmát irgalmaddal és népe szeretetével, hadd maradjon meg nemes lelkének kettő vigasztalásul . . .

Teljesedjék rajta a királyi zsoltáros éneke: „A király életének esztendeit szaporítsad meg s az ő esztendei legyenek mint sok nemzetségek esztendei. Lakozzék mindörökké az Isten előtt, készíts kegyelmességet és Igazságot, melyek megőrizték őtet.“

Nemzetem, Hazám Mindenható Istene, áldd meg a Királyt!

Koncz Ákos.

Az osztrák helyzet. Körber osztrák miniszterelnök működési programját, melyet Ischlbrenn véglegesen megállapítottak, az egyes pártok organumai a különbözőképpen kommentálják.

Igy a stájer klerikálisok lapja, a Grazer Volksblatt, egy előkelő politikus tollából a következőket közli:

A kormány már a legközelebbi napokban érintkezni fog a pártokkal, hogy a Reichsrath öszi ülészaka munkaképes legyen. Ha a miniszterelnök nem tud a pártokkal megegyezni, akkor a parlament egybehívása egyelőre elmaradna és azt csak később hívják egybe. Akkor aztán új házszabályokat oktrojálnának a parlamentre és új választási rendet alkotnának és ezt követné a parlament feloszlatása.

A N. Fr. Pr. tegnapi esti lapja ehhez a cikkhez a következő megjegyzést fűzi: Kérdés, hogy Körber miniszterelnök vagy az illető lap kívánságai-e ezek?

Az ifju-csehek lapja azt jelenti, hogy az a hír, mintha Rezek dr. cseh miniszter a legközelebbi napokban Prágába menne, hogy ott az obstrukció leszerelése végett az ifju csehekkel tárgyaljon, nem felel meg a valóságnak. Rezek dr. a kormánytól nem kapott megbízást, hogy az obstrukció megszüntetése ügyében bárkivel is tárgyaljon és a legközelebbi napokban nem is fog Prágába utazni.

A Narodni Listy a következőket jelenti: Az a hír van elterjedve, hogy egyes cseh képviselők azt a kérést intézték a kormányhoz, hogy a cseh tartománygyűlést hívja egybe. A kormány ezt a kérést csak azzal a feltétellel lenne hajlandó teljesíteni, hogy a tartománygyűlésen politikai és nemzetiségi kérdéseket ne tárgyaljanak. Ezzel szemben a Narodni Listy biztos forrásból arról értesül, hogy cseh képviselők egyáltalában nem tárgyaltak a kormánnyal a tartománygyűlés egybehívása iránt. Ez irányban csak a tartományi marsal és a miniszterelnök között folytak a szokásos tárgyalások és a kormány semmi feltételt nem szabott ki.

Ehhez a Neue Freie Presse tegnapi esti lapja a következő szarkasztikus megjegyzést fűzi: Ugy látszik, hogy Körber miniszterelnök a cseh tartománygyűléssel cseh parlamentet akar játszani, noha a csehek az osztrák parlamentet tönkre akarják tenni.

Három beszéd.

Debreczen, aug. 18.

Minő hatalmasabb kritikai tehetséggel megáldottaknak képzelik magukat azok, akik gögősen az orrukat fintorítják, vagy épen frivolan maguk elé vigyorognak a magyar önbizalom által kidomborított eme kifejezés fölött: „a nemzet géniusza.” Az ilyen hiúság diadala azonban valóban nagyon olesó, mert hiszen általánosan teljesen tisztában vagyunk azzal, hogy ez a kifejezés nem jelent s nem személyeit meg más, mint az állami életképességet és az erőt, mely valamely népet áthívít és vezet. És épen ezért elmondhatjuk, hogy ama ünnepélyek menetét, melyeket augusztus 15-én a magyar szent korona területének oly sok helyén tartottak, a nemzet géniusza mintegy maga sugalmazta és vezette, mert különben nem olvadtak volna össze az ünnepélyek oly mélyreható harmoniában, ama nap három legmarkánsabb beszéde nem dokumentálhatott volna oly tökéletes szellemi egységességet.

Népünk történetéből, melyben a génusz ezeréves működése van előadva, a történelemből, melyből legjobban megtanulhatjuk valamely nemzeti közösség sajátosságát, merítették Vasváry hercegprímás, a magyar miniszterelnök és az egeri érsek a kiindulást fejtegetéseikhez és ez a három oly élesen körülzárólag, csak a legsajátabb lényük-ből kifolyólag oly önállóan gondolkodó egy-

nység ugyanazon elmékedésekhez, ugyanazon eredményhez jutott. Majdnem szószó szerint való köztük az összhang, midőn a biboros primás nemzeti büszkeségtől dagadó szívvél hangoztatja, hogy Magyarország, bármily őszintén vette fel és ápolta benső jámborsággal a keresztényen hitel, bármely elhatározottsággal mondott le a nemzeti elszigeteltségről, nemzeti önrendelkezési jogát soha semmiféle tekintély által nem engedte megcsorbítottatni, vazallusa soha semmiféle hatalomnak nem volt . . . majdnem szószó szerint egyezik ezzel a miniszterelnök beszédében ez a velős fordulat: Magyarország soha semmiféle hatalomnak, sem világinak, sem egyházinak alárendeltje nem volt.

És ugyanezen gondolatforrásból beszélt az egeri érsek ironikus megjegyzése, hogy nem képes megérteni azt az irányzatot, mely ezt az ünnepet nemzeti jelleméből kivetkőztetni s kizárólag felekezeti célokra kimérni igyekezett. És ezikázik a kárhözható itélet, hogy minden ellenkező eselekvés a nemzeti méltóság és becsület elárulását jelenti. — Talán annak emléke lebegett a hazai történet ez alapos ismerői előtt, hogy Magyarország még ama veszélyes méltóságok alatt is, melyek az Árpádok kihalása után keletkeztek, a pápa mint a magyar királyi korona ajándékozója részére VIII. Bonifácus által igényelt befolyási jogot a királyválasztásra visszautasította; vagy annak emléke, hogy Korvin Mátyás a nuncziusnak, a ki tiltakozni akart a korona legfőbb bíraskodása ellen, azt üzentte, hogy inkább átalakítja az apostoli kettős keresztet hármassá, hogy sem a királyi hatalom legesekélyebb részét átengedje az egyházi hatalomnak. Fejtegetéseik értelme azonban biztosan azt mondja, hogy Magyarország csak önmagáé, önmaga ura s inté-

TÁRCZA.

A hadsereg legnagyobb ünnepe.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
Irtá: Futár Lajos.

Ó Felsőge dicsőségesen uralkodó királyunk, mint a legfelsőbb Hadur születésnapjának évfordulója, minden katonának szívében, az esztendő valamennyi napja közül kimagaslik. Annnyira kimagaslik, hogy augusztus hó tizennyolcadikát bátran tartathatjuk a katonaság legnagyobb ünnepnapjának. — Azzá teszi nemesak a köteles hódolat szelid fénye és a törhetetlen hűségnek sugara, hanem a rajongó szeretetnek forró melege is!

Szó sincs róla, a hadseregnek köteles hódolatát és törhetetlen hűségét Ó Felsőge hagyományként örökölte, de kétségtelen, hogy hadseregének rajongó szeretetét már Felsőges személye maga szerezte meg. Mert a szeretetet senkire sem lehet ráparancsolni, még a hadseregre sem. Annak önkénytelenül kell a szívekben fakadni, fejlődni és erősödni, csak a módokat kell ehhez szerencsésen megtalálni. Ó Felsőge megtalálta és hadseregének forró szeretetét meg is szerezte. — Megszerezte atyai gondoskodásával, igazságos érzületével, mindig méltányos jó akaratu eljárásával és végül a mi mindennél becsesebb, viszont szeretetével! Valamint nagy ez a viszontszeretete hadseregéhez épen olyan nagy azonban bizodalma is, melylyel minden vész és vihar közepette nyugodtan tekint hadserege felé. Szeretett uralkodónk teljesen biztos abban, hogy hadseregében soha sem fog eszalatkozni!

Ó Felsőgének ezen rendithetetlen bizodalmat érzi is hadserege és ne csodáljuk, hogy ezen felemelő érzet hatása alatt annak minden egyes tagja kifeszített mellel és fel-

emelt fővel jár-kél közöttünk, mert ez a dolognak csak természetes következménye.

A mi hadseregünknek minden egyes tagja nemesak kötelességből támasza a trónnak, de rajongó szeretetében egészen fanatikus is, és bármely perczben örömmel kész arra, hogy legfelsőbb Hadurát minden gondolkodás és az ügyek mérlegelése nélkül, bármily ellenség ellen is, életével és vérével megvédelmezze és trónját biztosítsa. Ez a nagy szeretet, mint közérzet és közkinés minden harcokban megvan és rugóját képezi azon lelkesedésnek, mely többé nem a szolgálati szabályzatban előirt kötelességteljesítést, hanem ennél sokkal, nagyon sokkal többet: forró vágyakozást a királyért meghalhatni, rejti magában. — A hadseregnek ez az állandó lelkesültsége hasonló lehet ahoz a fellobbanáshoz, melyet elődeink „Vitam et sanguinem pro rege nostro”-val fejeztek ki s most már mint állandó és kiolthatatlan lelkesültség urálja hadseregünket.

Míg a politika vezetők, emberai, pártok, megyék és városok bármily alkalmat megragadhatnak alattvalói hódolatuk ünnepélyes nyilvánítására, addig a politikától teljesen távol álló hadseregnek minden évben osakis egy nap, Ó Felsőgének születésnapja áll rendelkezésre.

Érthető tehát e nap jelentősége és érthető, hogy e napot a hadsereg minden része és tagja nemesak ünnepnek, de a legnagyobb ünnepnek tartja s végül az is érthető, hogy ennek a napnak megünnepelése a hadseregnek minden csapatajánál csaknem egyöntetű; legfeljebb a részletekben lehet némi eltérés, de a lényegben sohasem.

Az ünneplésnek ez az egyöntetűsége teszi lehetővé és megkönnyíti feladatokat akkor, midőn az ünnepély leírását megkísérlem, mert hiszen épen úgy folyik az ma le a laktanyákban s általában véve a katonaságnál, mint ez előtt évek óta.

Most, a hetvenedik évforduló alkalmából a Gondviselés iránti háláérzet mindenestre fokozódik a katonák szívében is és az egek urához küldött forró imákban nyer megtestesülést; de az öröm és lelkesültség, marad a régi, mert már magasabb fokra nem hághat.

No, de lássuk az ünnep lefolyását.

A laktanyákban már előző nap délután nincsen kivonulás, nincsen gyakorlati foglalkozás, E helyett nagy takarítás van. Sűrűnek-forognak a virgonez bakák, (lehet huszárok meg tüzékre is érteni) hogy az általános tisztogatásra néve kiadott parancs fogntatosittassék. Vigan folyik a tisztogatás, még pedig nem is szemre való tisztogatás, — mert hiszen ugysem lesz másnap laktanya szemle, melynél a rendtelenség vagy tisztátalanság megtorlást találna, — hanem e helyett mindenki, — nem is félelemből, de önként benső örömből kifolyólag, — tölte telhető módon igyekszik, hogy a legfelsőbb Hadur születésnapjának ünnepére minden ragyogjon a tisztaságtól.

A század raktárak feltve őrzött új ruhái, — melyek már előzőleg az emberekre ráigazitván s csak kimelés szempontjából őriztetnek a raktárakban, kiosztatnak az emberek között. Könnyű kiosztani, mert minden ruha darabon belülről rá van varva gazdájának neve, nem úgy mint hajdan, mikor ki milyent kapott azzal kellett beérnie; némelyiknek a füle sem látszott ki a esakókból, a másik meg a bakancsában bátran csolnakázhatott volna is! Persze ez már régen volt!

Közben egy kisebb osztag verődik együvé minden század e ezétra kirendelt embereiből, kik egy altiszt vezetése alatt zöld tölgyfa galyat mennek szedni. Ez az úgynevezett tábori jelvény s ünnepélyes alkalmakkor a esakó róza mögé tűzetik fel. A zöld galyak között van ám válogatás, mi-

zöje jövőjének, csak a magyar korona sajátja, melynek az ország minden polgára tagja, tartozzék bármely felekezethez és nemzetiséghez, csak magyarul érezzen; Magyarország csak a magyar nemzet tulajdona, mely nemzet, felekezeti vagy rendi előjogok elismerése nélkül, legbiztosabb támaszait a monarchikus eszmékben és polgári szabadságban látja.

A polgári szabadságot pedig csak úgy lehet fentartani, ha a belső békét megőrizzük! És ezért intett a miniszterelnök bizonynyal, a mintha jó magyar által oly nagyrabecsült hercegprimás iránt való előkelő udvariasságból, de szívének legsajátabb hajlamából is, melyet a parlamenti béke helyreállításának dicsőséges tette által tanúsított, ezért intett, figyelmeztette a „Pax” szóra, arra a programértékű szóra, melylyel a hercegprimás viharos napok tomboláskor magas hivatalába lépett. „Pax” képezi a tartalmát annak a politikai programnak is, melyet a miniszterelnök hirdetett, mert a tartós belső béke fundamentuma: jog, törvény és igazság. De csak egyik részét képezi; a másik rész a kulturális és ezzel együtt a nemzeti haladás.

Az a három beszéd, melyeket augusztus 15-én tartottak, melyekben legnemesebb és legbüszkébb tradícióink, melyekhez tántoríthatatlanul ragaszkodnunk kell, dusgaadag megdicsőüléshez jutottak, — e beszédek a multba való, bizalmat keltő visszapillantásból vezéricsillagokat adnak nekünk egy igéretteljes jövőre is.

„... a koronának tagja minden polgár, bármilyen legyen felekezete, bármilyen legyen a nyelve, csak legyen magyar a szive...”

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 17.

A kínai dráma első felvonása véget ért: a szövetségesek bevonultak Pekingbe, a követségeket fölmentették, az özvegy császárné eltűnt Pekingből, a császár hollétéről pedig nem tudnak semmit.

Az első felvonás után tehát legördül a függöny s egy kis szünet következik, hogy megkezdődjék a második. Lesz talán három, talán öt. Cselekményével terhes, súlyos fölvonások, melyekre elfojthatatlan balsejtelmekkel vár a világ.

A nemzetek élete gyorsan iramlik, gyorsabban három hónap alatt, mint a régi jó időben három év alatt. Ezelőtt fél évvel ki volt tudója, vagy csak megsejtője is annak, hogy nem pereg le az ideai nyár a nélkül, hogy valami nagy, nagyon nagy fordulat ne álljon be a világon? Ki hitte volna, hogy Európa seregei a titokzatos Pekingben, a bogdokhán rejtelmes sárga városában fognak egymásnak találkát adni? Ha csak valami számításba nem vett hatalom meg nem fordítja az eseményeket, akkor óriási fordulat előtt állunk. A mai világban pedig nem lehet számítani a sasinórpádlásról leeresztett Jupiterre, hogy félbessakítsa a versengést, mint Görögország derűs napjaiban...

A szövetségesek tehát Pekingben vannak egy kicsit, kipihenik magukat egy kicsit; móresre tanítják egy kicsit a boxereket, ha még ott volnának és határozottan mernek kárhóztatni a fehér ördögöket; egy kicsit üldözöbe veszik Li Ping-Henget, Yung-lut, Tuant és Tungfusziangot, egy kicsit szétnéznek az elzárt császári városban s talán véletlenül föl is gyujtják egy kicsit a sárga tetőket.

De aztán? De a pihenés után? Megmarad a szép egyetértés, vagy pedig minden hatalom a saját útján fog járni titokban? A német — fogadásához híven — büntet s melleleg az evangéliumi kereszténységet fogja erőlyesen terjeszteni? Az amerikai és angol gondosan eltakarva a lólábat, békíteni fog? És az orosz? És a japán? Nem va-

gyunk látnokok, de erős bizodalunk van az emberben. Az ember pedig ragadozó és kapzsi állat az ő igazi mivolta szerint. És farizeus. Ha nincs szüksége a szép jelszavakra, a humanizmusra, a civilizációra, akkor szépen lecsüszülte őket az ut mellé, hogy várjanak, míg visszajön. Mert előbb elmegy kiesit, a hatalmi érdekeket biztosítani.

Majd szépen tárgyalni és alkudozni fognak, látszólag jó egyetértésben, de föltötte nagyon föltre fognak kaesintani. Az orosz, kinek már is negyvennégyezer embere van Pekingben, Mandzsúország felé tekint, hogy közeleg-e már az a hatalmas sereg, mely Oroszország külön háborúját vivja Kinával az Amur partjain. Majd ha Mandzsúria el lesz árasztva s a szibériai sereg is Pekingben lesz, akkor majd őszintén fog nyilatkozni a beatus possidens. Mert hogy a tulajdonosok boldogok.

De őszintén fogja megvallani Anglia is, mihelyest titokban elvégezte kis tárgyalásait a shangtung királyiállal, mihelyest elegendő számú serege lesz a Jangce torkolatánál s mihelyest sikerül neki kivinnie azt, hogy ott más európai haderő ne létezzen. Nemkülönbön őszinte lesz Japán is, mihelyest Koreában lesz az a nagy sereg, melyet odaszánt. És őszinte lesz Amerika is, mely mindenben támogatja angol-szász rokonát.

De már akkor megkezdődik majd a harmadik fölvonás s lehetséges, hogy a többi itt Európában játszszák végig.

Különbön ne szaladjon az ember fantáziája, mikor még csak az első felvonásnál tartunk s maradjunk csak a tényeknél. Hiszen lehetne azon is spekulálni, hogy mekkora rázkódást fog ez okozni a mennyei birodalomban. Talán lelökik a trónról a bogdokhánt s nemzeti dinasztia fogja felváltani a mandasut. Talán époly hasznára fog válni Kinának ez a nagy fordulat, mint Japánnak az 1868 iki. Talán az európai műveltség útjára lép, szakítva eddigi elzárkózottságával. Talán nem fog belenyugodni a történetekbe s a megugrott vezérek még to-

kor meghozzák a századhoz! Legelőször az ügyeletes közegek válogatnak parancsokait és a század tiszték részére, azután az altisztek a maguk részére, végül a közemberek valamennyien. Mert ezek a galyaeskák sem egyformák ám! Közöttük is fokozat van, — persze csak a szakértő szem előtt, — akár csak a szarzsikban. A százados urnak igen tekintélyes parancsnoki galyat választanak ki, alantós tisztet már valamivel szerényebbel is beérik, a fenmaradotaknak eleje az altiszteké utólja pedig a többi embereké. — Ja! a kinek csunyább jut, csak magára vessen; miért nem volt szemesebb a többinél?

Végre öreg este van, mikor vidám bakáink mindent tisztába téve, ruházatot és felszerelést rendbe hozva, álomra hajtják fejüket. — Már álmukban is egész éjjel a király születésnapját ünneplik!

Másnap már az ébresztő hangjainak rezgésében is ünnepélyesség rejlik. Mintha vidámabban szólana a kürt s az álmat is sokkal könnyebben kergeti ki a harezos szemekből, mint más istenadta gyakorlati napon! Talán a kürtös, a ki fujja, van e napon úgy hangolva, hogy kürtje másként hangzik, — mintha öröm rezgése ki belőle, vagy talán csak élénk képzelődés az egész, nem tudható, de annyi tény, hogy a katonák jó kedvvel és gyorsan ugrándoznak ki ágyaikkól, sőt még a sarzi urak sem nyujtókodnak úgy, mint máskor szoktak.

Igazi ünnepélyes hangulat tölti be a szobákat, az udvart, szóval az egész lakatnyát. Csakis az ünnepélyes istentisztelethez való kivonulással foglalkoznak az emberek s mikor a kiszabott időre a csapat sorakozik, ragyog minden a tisztaságtól s derült jó kedvet mutat az arcvonal. Pedig jól tudják a bakák, hogy egy parancsnoknak sem szokása ilyenkor szemlét tartani. E napon minden parancsnok visszatartja magát, —

akármilyen krucifix parancsnok is különben, nehogy valamelyik alárendeltjének kellemetlenséget okozzon, vagy csak kellemetlen érzést is ébresszen fel benne.

Parancs ugyan ninesen erre nézve, de nom is kell, hogy legyen, mert a tiszték finom érzéke már eléggé sugallja azt, hogy Ő Felsőge születésnapjának ünnepén nem csak nem illik az alárendelttel kellemetlenkedni, hanem minden lehető meg kell tenni arra nézve, hogy ezen nagy nap minden katonában csak kellemes emléket hagyjon hátra.

Különbön e tekintetben a magasabb előjárók járnak elől a legjobb példával, mert míg más alkalommal minden fegyelem ellenes magatartásért vagy cselekedetért a legtöbb esetben csak az alárendeltet vonják kárlehetetlenül felelősségre, addig az e napon esetleg történt ilyféle kihágásért nagyon is alapos vizsgálatot tartanak. Vizsgálatot tartanak főként arra nézve, vajjon a kérdéses kihágást nem-e valamelyik okvetlenkedő alsóbb parancsnok idézte elő? Mi után e nagy napon minden katona szívének legfelsőbb Hadurával kell eltelve lennie, nagygon is szigoruan elítélnék azt a parancsnokot vagy feljebbvalót, ki az általános vidám, örömteli és lelket felemelő hangulatba dissonans hangot vegyítene, vagy nem mulhatalanul szükségesszigorával, esetleg gorombakodásával az alárendeltékben vagy alattosakban rossz érzést ébresszene. Az ilyen eljárás mint a tapintatlanságnak netovábbja bíráltnék el.

Az istentisztelethez való kivonulás természetesen felbokrétázott zászlóval és a hal lehet zenezóval történik. Kár, hogy a csapat tündöklő tisztaságát az utca pora csakhamar betakarja, melyen azonban némileg úgy segítenek, hogy a felállítási helyhez megérkezve, a bakák, úgy, a hogy lehet, egymást megpuezojják.

De a menet alatt a harezosok délcze-

magatartása mindjárt elárulja, hogy ők mostan minden kényszer nélkül és örömmel marsiroznak, mert a legnagyobb büszkeség tölti el keblüket azon gondolatra, hogy legfelsőbb hadurukért mennek imádkozni!

Mintha kieserltek volna az embereket. Azok is, kik tegnap meglehetősen lomhán, kedvetlenül vagy legalább is közömbösen gyakoroltak, ma minden legkisebb nógatás nélkül, peckesen kihuzva délczezen menetelnek. A felállítási helyre megérkezve még a szakasz mögötti hadnagynak sem igen van dolga az arcvonal kijáratásával, nem-hogy a századparancsnoknak beavatkozása lenne szükséges. Pedig máskor egészen más-ként szokott lenni!

Most megy minden mint a karikacsapás; a tisztelgések, fegyverfogások, disztüzek és végül az elmaradhatatlan diszmenet; minden, minden!

Az istentisztelethez történt kivonulástól csak a naposok és szakácsok, no meg a maródiak (ma alig van) maradnak el. A naposok, hogy itthon feleljenek mindenért és a szakácsok munkáját felügyeljék s a szakácsok, hogy megfőzzék a pompás délebedet, melyhez hasonló nem igen készül az év többi napjának egyikén sem. Az étkezésnek is ki kell tüntetni ezt a napot!

Egyrészt a századparancsnokok s másrészt az étkezési bizottság már előzőleg takarékoskodnak azért, hogy ezen a napon a legénység illendően és a nagy naphoz méltóan megvendégeltessék.

Tejfeles és tojásos rizskása leves vezetibe az edétet, s utána marhahus tört zsiros burgonyával és mártással, azután disznó vagy más pecsenye ugorka salátával következik, néhol megtoldva valamelyes sült tésztával is. Fejenként egy litri bor és egy vergonia szintén kidukál.

A század, sőt itt-ott magasabb parancsnokok is megjelennek tiszteikkel együtt a

vább is okvetetlenkedni fognak a birodalom egyes részein.

Hiszen elég nagy. Talán így, talán úgy. Mindez a jövő dolga, mit némelyek tudni, vagy legalább is megsejthetni vélnek. Legkevesebbet tudunk a mi szerepünkről. Zsákmányolni fogunk-e vagy megelégszünk a közreműködés morális részével? Az első sorban leszünk-e vagy csak a statisztika szerepe jut nekünk?

A tilinkó.

Írta: Faragó Jenő

I.

Éjfélre járt az idő. A klubtagok abbahagyták a kártyázást és átvonultak a társalgóba. Ott aztán száz és egy téma került a szőnyegre; az egyiket heves vitakozással, a másikat csöndes diskurzussal tárgyalták.

Egy kis asztalnál két fiatalember foglalt helyet. Beszélgetésüket nem hallgatta más, témájuk fölött nem támadt dispute. És szólt az ifjabbik:

— Barátom sohse kutass te az én őseim után. Hiábavaló dolog. Van egy tilinkóm; az apámról maradt rám, ő is az apjától örökölte. Ez minden családi ereklyém, ez az én családfám.

Az idősebbet meglepte ez a kijelentés. Az ifjabbik pedig folytatta:

— Sohse beszéltem erről senkinek. Te kivetted belőlem a szót és épenséggel nem neheztelek érte. Jó barátokká lettünk, nem mert, hogy megcsaljalak.

— De...

— Szándékosan használtam ezt a szót. Végre is, ez az igazság. Megcsalok mindenkit a magyarosított nevemmel és megcsalok mindenkit, akinek nem mondom el, hogy egy tilinkó minden családi ereklyém, az az én családfám.

A teremben csönd támadt hirtelen. Mintha a vitakozók egyszerre megnémultak volna, mindnyájan elhallgattak. Csak annak az egy ifju-

nak a hangja hallatszott és most már a többiek is figyelmeztek reá.

— A dédapám, vagy talán még a nagyapám is ezzel a tilinkóval járt vásárról-vásárra. A hátán batyut cipelt s a nyakába akasztotta a boltját. Könnyen tehetőse, egy skatulyából állott mindössze. Annak se volt fedele, hogy legények, leányok apnál inkább megláthassák a a jóféle holmit, színes szalagot, czifra fésűt, tükröt, lánczot és tudj' Isten mi egyebet. Ha meglátták, ha megtetszett nekik, hamarosan meg is vásárolták. Akkor aztán előszedte az öreg a batyuból a tartalékot és azt kinalgatta a megvételre. Estenden pedig megvonult valahol és miután elmormogta az imádságát, összeszámlál-gatta az ezüst hatosokat, meg a rézkrajczáro-ka' Így tett éveken át mindennap, épen csak szombatokon pihent meg egy kicsinyég...

Egy-egy klubtag elmosolyodott, mások ismét unalmasnak találták a dolgot és elsompolyodtak. Az ifjut azonban nem zavarta semmi. Szinte beletűzelte magát és most már hévvel-tűzzel beszélt:

— Ki tudja, hányszor uszították rá a kutyákat; ki tudja hányszor dobta meg kövel az utcái gyerkőc? Őt nem bántotta semmi. Járt tovább, futta tovább a tilinkót, vagy ha meg-unta, nótába fogott:

„Szalag, selyem keszkenő,
Fésű, tükör, zsebkeendő,
Pomádé, pirosító,
Nálam minden kapható.”

— Szép nóta, ugy-e? No hát, ha nem is szép, de feletté hasznos. Az öreg sok ezüst hatost és rézkrajczárt össze mótázott vele. A sok hatos, meg krajczár idővel mind az enyém lett; én pedig vettem rajta nevet, meg szentelt vizet; a mely némelykor égeti a koponyámat...

II.

Megvirradt. A legelső napsugár bekandikált a kaszinó ablakán, mintha a dorbézolókat keresné. De nem volt már más a czifra teremben, mint a sarokasztalnál ülő két fiatalember.

legénység megvendégeltetésénél, melyhez némelyik külön borral is járul. Egy darabig gyönyörködnek az általános jó kedvben, buzdítják őket a vigasságra, de azért a jó kedv csak a tiszték eltávozása után kezd magasabb hullámokat vetni. Hiába! az egyszerű bakát multságában feszélyezi tisztjének jelenléte. Tudják ezt a tiszték is jól s pár percnyi ott tartózkodás után el távoznak, magokra hagyván a legénységet jó kedvvel, mely hogy a mederből épen ki ne csapjon, arról a velük együtt mulató altiszték, — talán a vett utasításhoz képest de minden esetre tapintatosan, — gondoskodnak.

Minthogy pedig az évforduló rendesen bele esik az őszi fegyvergyakorlatok idejébe, jobban mondva az őszi gyakorlat abban az időben szokott megtartatni, úgy természetesen a bevonult tartalékosok is részt vesznek az ünnepségben. Közöttük mindig akad egy két kócker, csepürágó, akrobata vagy bohóc-féle ember, kik ebéd után pompás előadásokat rögtönöznek. Nem ritkán még czigánybando is verődik össze a tartalékosok közül, persze csak ilyen-olyan féle, de azért jó ez is a mulatsághoz! Trófa tréfát követ s a különféle játékok egészen betöltik a délután programját, mely után kezdenek csak osz-ladozni a bakák. Némelyik elhúzódik pihenni, de a másik felkészül s mert a bor gőze nem ártott meg neki, megy ki a városba sétálni vagy egyébként szórakozni.

A tiszték szintén összegyűlnek közös lakomára, melyen valamennyi nős tiszt is részt vesz, de persze nejeik nélkül, kiket hogy egyszer otthon hagyhatnak, talán nem is bánják, mert annál fesztelenebb lesz a multság. Asszonyokat különben ehhez a lakomához azért sem tanácsos vinni, mivel ez esetben egyik másik harszi szív szeretetének melegét esetleg még meg is oszthatná,

holott e napon a szeretet osztatlanul Ő Felségét illeti meg!

Az első és egyetlen felköszöntőt a jelen levő rangban, a legidősebb tiszt mondja, a mint szöllásra nyitja ajkait a tiszték mindnyájan felemelkednek. Röviden és katonáson élte a legfelsőbb hadurat, s bár a lelkesültséget fokozó szóáradat teljesen hiányzik, mégis kitör az, a szívek mélyéből és a legmagasabb fokon hullámozik akkor, mikor a beszéd befejezte után háromszoros éljennel éltetik Ő Felségét.

Ha soha sem (bajos volna elhinni) de ezen a napon pezsgőzés folyik s teljesen dominál a fesztelen jó kedv. Senki sem izetlenkedik e napon szomszédjával, sőt nem egyszer kis hiba, hogy össze nem csókolózik előljáró alantásával.

Ismerek egy igen derék ezredest, a ki parancsnoki minőségében hosszú évek óta tiszti karát mindig szigorú korlátok között tartja és ő maga egész esztendőn át soha sem mulat, legalább úgy nem, hogy azt mulatságnak lehetne mondani. Ezzel ellentétben azonban nagyon megnehezeltne arra a tisztjére, a ki Ő Felsége születés napján visszahúzódna a mulatságtól. Mert a katonaságnál ez a nap a vigasság napja! E napon ő jár elől jó példával s a legfesztelenebb jó kedvet varázsolja tiszti karára. Ért hozzá, miként kell a parancsnoki tekintélyt erre az egy napra otthon felejtani s csakis bajtársias érzületét vinni magával! Adjon az Isten sok ilyen parancsnokot Ő Felségének és a magyar hazának!

Ezzel körülbelül hűen vázoltuk a hadsereg legnagyobb ünnepének lefolyását, s már most alattvalói hódolattal, hűséggel és ugyanezeken rajongó szeretettel kiáltjuk mi is: Ő Felsége I. Ferencz József apostoli királyunk az életkor legvégéig határáig erőben és egészségben éljen! Éljen! Éljen!

Az ifjabbik még akkor is a tilinkóról beszélt és az öregebbik még egyre hallgatta figyelemmel.

Egyszer aztán mégis csak haza kellett menni. A komornyik már el is aludt a vesztibülben, alig tudták felkölteni, hogy előadja a kabátjokat, kalapjukat. Szótlanul mentek le a lépcsőn s az utcán is egy darabig, mignem kék felé vált az utjuk.

Még azután is a tilinkó járt az eszében mindkettőjüknek. Az öregebbik azon morfondírozott, hogy kár is volt előhozni ezt a témát. Ha sejtette volna! Olyan jó gyerek, kedves pajtás ez a fiu; kár érte! Hogy miért sajnálkozott olyan szörnyen, maga se tudta. Csak érezte, hogy ez a jó gyerek, ez a kedves pajtás valamiképen elszakadt most tőle. És a mikor lefeküdt, amikor eloltotta a villamos éjjeli lámpást, mintha az ásitásából ez a bus mottó hangzott volna ki:

— Ó, az az átkozott tilinkó!

III.

A jó fiu, a kedves pajtás is hazaért. Még sokáig nem kereste fel az ágyát, hanem leült az íróasztala elé, a tenyerébe hajtotta a fejét és elgondolkozott. Aztán előkereste a fiókból a tilinkót.

Nézte, nézegette, mintha valamelyes drágaság volna. Pedig sokszor forgatta ilyen ezt a családi ereklyét, a családfáját. Egy dolgot mégis csak most látott meg rajta legelsőbben. Egy vérfoltot. Megfakult már régen és szinte beleszárad a tilinkó fájába.

A jó fiut megdöbbenette ez a vérfolt. Hogy kerülhetett ez oda? Kinek a vére az? A dédapjé, a nagyapjé? Fejbeverték valamiké valamelyiket, a mint végigsipolta a falu utcáját? Igy csöppent a vér a tilinkóra?

Ugy érezte, hogy annak a vércseppnek köze van ahhoz a vérhez, a mely az ereiben kering. Ugy érezte, hogy ez a vérfolt valóban emel ő ellene is. Ugy érezte, hogy meg kell bontatnia...

IV.

A jó fiu másnap kiment a temetőbe. Ő, a hitehagyott szent imádságot mormogva járt az alacsony sirdombok között, a mig ráakadt egyre, a melyet keresett. Az az egy sir volt a tegalacsonyabb; az horpadt be leginkább; azt ápolták legkeveseb.

Ráfeküdt arra a sirra, agyonlőtte magát. A kabátja zsebében egy tilinkót talált a vizsgálóbíró.

A király születésnapja.

Debreczen, augusztus 18.

Magyarország legalkotmányosabb királyának, I. Ferencz Józsefnek 70 dik születése napját ünnepeltük ma meg, buzgón adva hálát a magyarok Istenének, hogy az államalkotó István király trónját ilyen méltó utód töltheti be nemzetünk javára évek hosszú során át. Az ország minden részében fényes ünnepélyek voltak a király 70-dik születésnapja alkalmából s Debreczen lakossága is emelkedett hangulatban ünnepelte ezt az örvendates napot. A városunkban lefolyt ünneplésről tudósításaink alább következnek:

A tábori mise.

Reggel 7 órakor a helyben állomásozó katonaság az a része, mely a nagygyakorlati itthon maradt, reggel fél 7 órakor díszben vonultak ki a Pavillon laktanya előtti tag térre, hol a misét Hamsrayik Sándor lelkész tartotta. Ennek befejezése után Wolafka Nándor hazafias beszédet intézett a katonasághoz a király, haza iránti szeretetről.

A ref. nagytemplomban.

A hatóságok és testületek tagjai reggel fél 8 órakor gyülekeztek a városban a nagytanácsteremben, hogy onnan impozáns tömegben induljanak az ev. ref. templomban

tartandó hálaadóistentiszteletre. Pontban 8 ó. megkondultak a ref. nagytemplom s a kis-templom harangjai, ekkor megindult a diszes menet a fellobogózt Piacz-utcán végig a nagytemplomba.

Kilencz diszbe öltözött vármegyei s 11 diszbe öltözött városi hajdu nyitotta meg a menetet. Azután következtek a hatóságok fejei a diszmagyarba öltözött Degenfeld József gróf főispánnal az élén.

Ez alkalomra diszmagyart öltöttek Rásó Gyula kir. tan. alispán, bessenyei Széll Farkas táblai tanácselnök, Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző, a polgármester helyettese, Márk Endre az ügyvédi kamara elnöke, dr. Kola János orsz. képviselő, Abrahám László főügyész, Wespriemi Zoltán vármegyei főjegyző, Szunyogh Sándor pénzügyigazgató, Király Gyula, Ronosik Lajos tanácsnokok, Szabó Kálmán a ker. és iparkamara elnöke, Lestyán Adorján kir. közjegyző. Ott voltak továbbá a jótékony nőegylet, a vasuti üzletvezetőség, kir. tábla, törvényszék, pénzügyigazgatóság, városi és vármegyei tisztikar, testületek, egyesületek, a tisztikar küldöttsége Bethóty alezredessel élén.

A nagytemplom megtelt a hálaadó gyülekezettel.

Az istentisztelet a 37. dics. 1. versővel — Jövel Szentlélek Ur Isten — kezdődött, melyet a gyülekezet énekelt. Majd a dalárda orgonakíséret mellett Mácsay Sándor kar-nagy vezetésével éneket adott elő, mely után Mitrovics Gyula lelkész tartott szép alkalmi beszédet.

Beszéde végén áldásért esedszett szeretett királyunkért, családjáért, hazánkért s a városért.

A beszéd után gyülekezeti közének volt, s az LXI. zsoltár 5., 6. versét énekeltek.

Majd a magyarok imádsága, a „Szózat“-nak első versszaka hangzott fel a dalárda ajakán, — majd a 220. dicséret 7. versével rekesztették be a hálaadó istentiszteletet.

A róm. kath. templomban.

A ref. nagytemplomból a Fő-, Kossuth-és Batthyány-utcákon át a róm. kath. templomba vonultak a hatóságok, testületek, hol már akkorára a templom zsufolva volt. Az ünnepi nagy misét dr. Wolafka Nándor tartotta fényes segédlettel. A misét a „Te Deum“-mal kezdték. A misén az egyházi ének és zenekar Horák János dr. miséjét adta elő. Ehhez betűl Boros Lajos városi hivatalnok saját szerzeményű, magyaros rythmusu alkalmi éneket adott elő. Népeknél „Tartsd meg Isten a királyt“ énekeltek. Végül a „Hymnus“-t énekelte az énekkar, mire az ünnepi istentisztelet véget ért.

A Deák Ferencz-utcai izr. templomban.

A róm. kath. templomból 10 óra után a hatóságok, testületek a Deák Ferencz-utcai izr. templomba vonultak, melyet ez alkalomból kint és bent szépen feldíszítettek.

A templom — épen szombat lévén — zsufolva volt a hívőkkel.

A hálaadó istentisztelet „Ma Towu“ imával kezdődött, majd a 21. és 61. zsoltárt énekeltek a templomi énekesek a kántor vezetésével.

Ezután Krausz Vilmos főrabbi ünnepi beszédet tartott. Egyikét mondotta az ő legszébb, igazán hazafias, szívből fakadó, fenkölt szellemben tartott magyar beszédeinek, kiemelve főbb vonásokban azt a sok jót, melyet a magyar nemzet királyának köszönhet. Végül buzgó magyar szövegű imában kérte a Mindenhatót, védje meg a királyt, családját, áldja meg őket, a hazát, a kormányt, városunkat, vármegyénket, annak vezető férfait s lakosságát.

A beszéd után a templomi énekkar a „Hanószén tesuoh“ imát adta elő, majd ugyanezek a templomi énekkar a Hymnust énekelte el, mire a hálaadó rendkívüli istentisztelet véget ért.

Az aut. orth. izr. templomban.

A debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség Ó Felsége a király 70-ik

születésnapját reggeli 8 óraker ünnepélyes kegyelettel ülte meg a pásti-utcai templomban a következő imasorrenddel: 1. Bekezdési ima: „Máh towu“. 2. A zsoltárok 16., 21., 61. fejezetének elénekése. 3. Alkalmi hálaima. 4. Könyörgés a király és a haza üdvéért és boldogságáért. 5. „Hanószén-tesuoh“. 6. A 90., 91. zsoltár recitálása. 7. Zár-ima. Az ünnepi alkalomra szépen feldíszített és fényesen kivilágított templomban nagyszámu előkelő közönség és a hitközség előjárósága és képviselőtestülete in corpore jelent meg. Az első padosorokat az előkelőségek töltötték be. Megható volt a rabbinus imája, melyben a Mindenhatónak áldását jóságos királyunkra és édes magyar hazánkra kérte. A hálaadó istentisztelet 9 óraker véget ért.

A bankett.

Délután 2 óraker nagy társadalmi disz-ebéd volt a „Bika“ szálloda dísztermében. Az asztalfőn Degenfeld József gróf főispán ült; szomszédsgában foglaltak helyet: Kiss Aron és Wolafka Nándor püspökök. A főasztalnál helyet foglaltak még Rásó Gyula kir. tan., alispán, Széll Farkas táblai tanácselnök, Vecsey Imre polgármesterhelyettes, Steiner alezredes, Csiky László főügyész helyettes, dr. Kola János képviselő, Szunyogh Sándor pénzügyigazgató, Lengyel Imre, K. Tóth Kálmán, Abrahám László, Szigemeth Károly, Kiss Albert, Szabó Kálmán kamarai elnök, Mayer Emil, Király Gyula, Wespriemi Zoltán, dr. Losonczy Álmós, Latinovics Géza, Géresi Kálmán, Csath Zsigmond, Csányi Viktor, Ronosik Lajos. Körner Adolf tanácsnokok, dr. K. Tóth Mihály t. tanácsnok, kapitány, Baróthy Béla h. törv. elnök, dr. Balkányi Ede t. főorvos, Fazekas Sándor igazgató, Bozán Elemér, Kernhoffer József bankfőnök, Czeglédi Mihály főügyész, Dóczy Imre ref. középiskolai felügyelő, Csóka Samuel, Tóby Elek városi jegyzők, dr. Várady Károly r. kath. gymn. igazgató. Ott voltak még a törvényhatóság, katonai tisztikar, üzletvezetőség, ügyvédi, orvosi kar, az izr. hitközség előjáróságának képviselői közül számosan. Az összes jelenlevők száma mintegy 300 volt.

Az izletes menü a következő volt:

- Leves:
Szárnyas ragout csigával
Barna tüdő rétes
Tok tartár mártással
Czigány bélszin körözve.
Sütek:
Jércze, liba, rucza salátával
Crémes és almás pite
Giardinetto
Sajt
fekete kávé
Borok:
Kerti bor, Rizling
Ménesi vörös
Ásványviz.

Egyetlen felköszöntő volt s azt Degenfeld József gróf főispán mondotta Ó Felségére a királyra, melyet a jelenvoltak állva hallgattak végig.

A bankett Rácz Károly zenéje mellett kedélyesen ment végbe.

HJREK.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt e hó 21-én, kedden délután jelenik meg.

— Istentiszteletek. A r. k. templomban holnap, vasárnap, 7 óraker misét mond Szőke János, 8 óraker Kovács József, 9 óraker dr. Wolafka Nándor, szent beszédet tartja: Szőke János, 1/2 12 óraker Török M. Lajos. Délután 3 óraker Török M. Lajos, 5 óraker Szent József ajtatósságot tartja dr. Wolafka Nándor.

Az ág. hitv. evang. templomban d. e. 10 óraker Boór Jenő helyettes lelkész tart istentiszteletet.

— Kilenczszázéves jubileum. A magyarországi keresztyénség kilenczszázéves jubileumát impozáns ünnepséggel ülik meg a debreczeni katolikus hívek is. Az ünnepély programját a következőleg állította össze a rendező bizottság:

Augusztus hó 19-én délután 3 óraker litánia.

Este 7 óraker a templomban olvasó és ünnepi litánia; utána 8 óraker körmenet, amelyen az összes egyházi társulatok égő gyertyával részt vesznek. A körmenet a Szent-Anna-utcán megkerülve a sötétért, tér vissza a templomba. Utána toronyzene az „Egyetértés“ ének és dalegylet közreműködésével.

Augusztus hó 20-án, — Szent István ünnepén — reggel 5-től 6 óráig az összes harangok szólanak. 6 és 7 óraker csendes szent misék lesznek.

8 óraker ünnepélyes nagymise, melyre az összes hatóságok és hivatalok meghívatnak. Nagymise után könyörgések, utána körmenet, alkalmi szent beszéd a szabadban. Utána a templomban „Te Deum“. Az istentisztelet befejezése után újból toronyzene. 11 és fél 12 óraker csendes szent misék. Délután 3 óraker ünnepélyes vecsernye.

Délután 4 óraker a helybeli dalegyletek részvételével kivonulás a Szent-Anna-utcából a Nagyerdőre, ahol ünnepély lesz belépő díj nélkül. Különböféle szórakozások és mulatságok. Hangverseny, táncz és este tüzijáték.

— Vasut Debreczen és Sámson között. A kereskedelemügyi miniszter a debreczeni helyi vasut részvénytársaság vasutjának a Nagyerdőben fekvő végpontjától a magyar kir. gazdasági tanintézet telepének érintésével, Hajdu-Sámson községig vezetendő rendes nyomtávu, gőzmozdonyu vasutvonalra, mint a debreczeni vasutól teljesen függetlenül létesítendő helyi érdekű vasutra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Steyn elnök meghalt. Pusztulnak, vesznek a Dél-Afrikában harezoló héroszok! Kevesen voltak már akkor is, a mikor az élethalál-harez megindult. Maroknyi nép a hatalmas ellenség előtt. Azóta a halálnak bőséges aratása volt a hősök közt. Az angolok gyilkos golyói, a háboru nélkülözései, a nagy csapások sulya soraikat megtizedelték. Nagyon kevesen vannak már, de még mindig foly a küzdelem hazájuknak minden talp-alattnyi földjéért. Még a végzet is ellenük szegődött. Alig néhány hónapja fővezérüket temették el, Joubert-t, a harcok oroszlanját, a kit gyomorbetegség lassan ölé szuja megörölt, miután száz esatában került ki az ellenség golyóját. Ma Londonból a buroknak újabb veszteségéről hoz hirt a táviró. A Daily Mayl-nek jelentik Laurencó-Marquezból, hogy az ottani transváli konzultól eredő jelentés szerint, Steyn, a ki fel akarta keresni Krüger elnököt, utközben meghalt. Steyn Oranje szabadállamnak volt elnöke. A mint szomszédjai, a transváli burok fegyvert ragadtak, habozás nélkül indítványt terjesztett elő a maga népképviselte elé s követelte, hogy fajrokonaiknak segítségére sieszenek. Az oraujei burok az egész nagy küzdelemben csodálatosan hűséges bajtársai voltak rokonaiknak. Az angol újságokban avagy a hozzájuk szító sajtóban fel-felmerült a hír, hogy az oranjei és transváli seregek közt meghasonlás keletkezett. Ez azonban mindvégig megmaradt az angolok hő óhaj-tásának. Steyn elnök, a kit baráti érzés fűzött egybe az ősz Krügerrel, féltékenyen örködött azon, hogy visszavonás által ne könnyítsék meg a hatalmas ellenségnek amugy is valószínű győzelmét. Oranje szabadállam utolsó elnöke, ha ugyan a hír valónak bizonyul, elköltözött az élők sorából. Meghalt azzal a mérhetlenül fájdalmas érzéssel, hogy vele együtt hazájának szabadsága száll sirba.

— Megrögött zsebmetsző. Nyit-ránszky Tamás valóságos prototypja már városunkban a zsebmetszők regiment-jének. Alig mulik nap, hogy ne hallasson

magáról ez a megrögzött csavargófiu. A rendőrség könyvében talán egyetlen csavargónak sem szerepel oly sűrűn a neve, mint ennek a gyereknek, a ki fiatal kora ellenére is veszedelmes zsebmetező. Legközelebb Kőrösi Lászlónét rövidítette meg 22 korona erejéig, melyet a zsebéből lopott ki. A rendőrség elfogta s a gonosz fiu be is vallotta a lopást. Letartóztatták ismét, az Isten tudja hanyadszor.

— **Halál idegenben.** Néhány nap előtt Jean Gouthnoire nevű lyoni turista érkezett Szabadkára, a ki egész Ausztriát és Magyarországot beutazta. Szabadkán azonban súlyosan megbetegedett és a gondos orvosi kezelés dacára tegnap reggel meghalt. A rendőrség azonnal értesítette hozzátartozóit, mire családja táviratilag kért engedelmet a holttestnek Lyonba való szállítására.

— **Gutenberg-ünnepély.** A helybeli derék nyomdászok holnap tartandó Gutenberg-ünnepélye iránt minden körben nagy az érdeklődés. Tegnap tartották meg a főpróbát Morvay Zoltán „Az angol kisasszony” ezimű érdekes vígjátékából, mely kiválóan sikerült. Általában az egész program nagyon ügyesen van összeválogatva s a derék rendezőség mindent elkövet, hogy ez ünnepély egyike legyen a legsikerültebbeknek. Jegyek este a pénztárnál váltathatók.

— **A bikszádi víz drágább lett.** Eddig sem nevezhettük valami olesónak, különösen egyes vendéglőkben, most meg még a forrásbérlet feljebb akarják emelni az árát. Egyik szatmári lap így kolportálja az erre vonatkozó hírt: „Ne igyunk bikszádi vizet! A fogyasztó közönséghez intézett ezen felhívással nem célozok egyebet, minthogy segítségére legyek a bérlet uraknak a bikszádi víz népszerűségének, kedveltségének tönkretételében. Azt akarnám elérni, hogy a közönség türelme ne tartson lépést a bérlet nyereszkeskedési vágyával, hanem vessen már gátat az indokolatlan és belátás nélküli áremelgetésnek. Már az is merénylet volt, a mikor vagy 3—4 éve 6 korra emelték a víz árát, a mikor annak félliterenkint 5 kr volt az ára emberemlékezet óta! Mit akarnak a bérlet urak? Hogy a közönség elforduljon a bikszádi víztől s messzebből, más vármegyéből importált és mégis olesóbb vizekhez forduljon? Mert tény, hogy ma a beregi vizek, az olenai, polenai, szolyvai stb. vizek olesóbbak, mint a mi saját vizünk. Azért csak dícsérendő a kereskedőinknél megindult mozgalom, hogy a vendégek a beregi vizeket ajánlják, valamint a fogyasztó közönség egy részének elhatározása, hogy nem iszik bikszádi vizet. Ohajtandó volna, hogy a mozgalom mentől szélesebb körre terjedjen, s hogy a közönség ne engedje magát türelméről ismert állatként szó nélkül megnyitni. Egy ilyen szatmári-féle majd észrehozza az elkapott s nyereszkeskedési vágytól elvakított bérletet s kioktatja a víz tulajdonosát is arra, hogy az ilyen áremelésnek a következő bérletnél ő issza meg a levét, ha a közönség elfordul a bikszádi víztől.”

— **A tisztességes munkásság gyümölcse.** Mint tapasztaljuk, Kis Adolf kávé, ki éveken keresztül városunk egyik legelőkelőbb kávéházának volt alkalmazottja, az ő mindenre kiterjedő figyelmes kiszolgálásával csakugyan nagy népszerűségre tette magát érdemessé, — azóta látszik meg különösebben, mióta azt a pazarul berendezett EMKE-kávéházát megnyitotta. Bizvást reméljük, hogy az a nagymérvű pártolás, mely vele szemben megnyilvánul, csak fokozni fogja benne a vendégei iránti igyekezetet.

— **Érdekes multság.** A debreczeni vasöntőde munkásai ma este a „Margit”-fürdő disztermében táncmulatságot rendeznek. A táncmultság érdekességét emeli, hogy szünetek alatt képekben mutatják be a vasöntést, ezenkívül a szünetek alatt tré-

fás jelenetekkel mulattatják a táncvigalomra gyűlt közönséget.

— **Szerencsétlenség a cséplésnél.** Két leány szomorú esetéről értesítenek bennünket, mely Halmos Imre debreczeni határban levő tanyáján történt cséplés alkalmával. Szabados Borecsa és Juhos Ágnes fiatal leányok a dob tetején sepregettek s vigyázatlanságból Juhos Ágnes ruháját elkapta a dob foga. A megrémült leány megragadta Szabados Borecsát s vele együtt a gépbe esett. A bajt hamar észrevették és megállították a gépet, de már akkor a dob súlyosan megsértette a két leányt. Életben maradnak ugyan, de sérült tagjaik nyomorékká lesznek.

— **Betörés Kabán.** A kabai esendő-örsvezető táviratilag értesítette a debreczeni rendőrfőkapitányságot, hogy Kabán ismeretlen tettesek betörték egy magánlakásba és onnan több ékszert és sok ruhaneműt loptak el. A gyanú debreczeni tartózkodásu tettesre irányul.

— **Dal- és zeneestély.** A magyar király államvasutak debreczeni műhelyében fennálló „Egyetértés” önképző-, dal- és zene-egylet 1900. évi szeptember 1-én, szombaton, Podolsky Béla felügyelő műhelyfőnök ur védnöksége alatt és a budapesti „Törekvés” dal- és önképző-egylet közreműködésével az „Arany-Bika” nagytermében táncszal egybekötött dal- és zene-estélyt rendez, melynek műsora a következő:

1. Nyitány. Csermáktól. Előadja: az „Egyetértés” zenekara. 2. Magyar királyinduló. Hubertól. Zenekísérettel éneklék: a dalárdák. 3. Dalra magyar. Erkel Sándortól. Előadja: a „Törekvés” dal- és önképző-egylet. 4. Részlet a „Troubadour”-ból. Verdítől. Előadja az „Egyetértés” zenekara. 5. „Mért születél”. Népdal-egyeveleg Székácsától. Előadja: az „Egyetértés” dalkara. 6. Dalünnep. Thern Károlytól. Összkarban előadják: a dalárdák. 7. Az „Egyetértés” mint házasságszerző humoros felolvasás, írta: Hoffner Elek ur. Felolvassa Garai Ármir ur. 8. Nem nézek én... Hubertól. Éneklék: a „Törekvés” dal- és önképző-egylet. 9. „Fleurs hongroise”. Magyar egyveleg Schlöglől. Előadja: az „Egyetértés” zenekara. 10. Győzelmi dal. Hubertól. Előadja az „Egyetértés” dalkara. 11. Szózat. Összkarban éneklék: a dalárdák.

A műsor befejezése után tánc következik. Az estély kezdete nyolcz és fél óraker. Belépődíjak: Páholy 8 korona. Ülőhely 2 korona. Állóhely 1 kor. 20 fill. A táncra az összes jegyek érvényesek. Jegyek előre válthatók: a Párisi Divatruházban (Piez-uteza), a máv. műhelytelepen: Horváth Antal, Csomor Gyula, Ormós Károly és Bertók Imre uraknál, valamint este a pénztárnál. A tiszta jövedelem az egylet zászlóalapja javára fordítatik. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk.

— **Fényképészeti készülék működve-lőknek.** Mindazoknak, kik a fényképészet iránt, ezen szórakoztató s mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az 1854. év óta fennálló Moll A. es. és kir. udv. szállító (Bécs Tuchlauben 9.) fényképészeti különlegességek és szükséglet cikkek üzletét és képes árjegyzékének megtekintését, mely kívánatra ingyen küldetik meg.

— **Touristák és távlovaglók.** Hozzánk érkezett teljesen hiteles tudósítások szerint a Kwizda-féle köszvény-fluid legjelentékenyebb turisták és lovaglók által fárosztó utak megtétele után jelentékeny sikerrel alkalmaztatik. A Kwizda-féle köszvény-fluidnak, mint épen értesítenek bennünket, azon tulajdonsága van, hogy az emberi test izmeit ellenálló-képessékké és kitartókká teszi, úgy, hogy a legnagyobb fáradságot könnyen feledtetik. Másrészt pedig ezen szer alkatrészei által a kimerült izomrészeket teljesen helyreállítja és minden fáradságot és tulerőttestéstől

eredő fájdalmat megszüntet. Gyaloglók és lovasokra nézve ezen szakemberektől jött intés bizonyára nagy értékkel bír.

— **Verseny-kuglizás.** A polgári lövész-társulat nagyerdei tekepályáján f. hó 19. és 20. napján versenykuglizást rendez, melyre az egyesület tagjainak figyelme ez uton is felhívatik. A verseny mindkét napon délelőtt 10, délután 3 óraker kezdődik. Zárlat 20-án este 8 óraker. Vendégek a versenyen szivesen láttatnak, de a három első díjra nem pályázhatnak. A verseny a három középső bábura fog történni, következő díjakkal: I. 3 drb 10 koronás arany. II. 1 drb 20 koronás arany. III. 1 drb es. és kir. arany. IV. 1 drb 10 koronás arany. V. 1 drb 10 frankos arany. VI. 1 drb 5 frankos arany. VII. 5 korona. VIII. 3 korona. IX., X., XI. és XII. zárt vigasz díj.

x **A legjelesebb magyar ásványvíz,** mely előkelő orvosok nyilatkozatai alapján kiváló gyógyhatással alkalmaztatik, kétség-telenül a szolyvai gyógyforrás. Ez az általános kedvelt gyógyvíz, mely elsőrangú élvezeti ital is, már Rákóczi korában volt ismeretes. Érdekes, hogy régisége dacára ugyanazon alkatelemekből áll, mint hajdan, és eredeti tulajdonságaiból mitsem vesztett, amint azt a nagyszánu vegyi elemzések igazolják. Dr. Than Károly, a nagyhirű egyetemi vegytanár összehasonlítván a szolyvai gyógyforrást az elsőrangú külföldi vizekkel, arra az eredményre jutott, hogy nevezett víz a külföldi forrásokat nagyon is fölülmulja. Többek között következőleg nyilatkozik: „A szolyvai csaknem háromszor, koncentráltabb, mint a giesshübli; ugyanannyi víz élvezete mellett az elsővel csaknem kétszerannyi bikarbonát maradékoviszünk a gyomorba, mint a giesshüblivelt. A szolyvai víz ennél fogva hathatósabb, mint gyógyvíz.”

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik boldogomlékü férjem, áldott jó apánk, fiunk, testvérünk, illetőleg sógorunk, néhai Szabó Zsigmond temetésén megjelenni s fájdalmunkban osztozni szivesek voltak, hálás köszönetünket. Debreczen, 1900. augusztus 17. A gyászoló család.

x **Órajavítás (tisztítás) 80 kr.** Jótállás mellett. Finom kristály üvegű szemüvegek és zwickerek, olesóbban, mint bárhol, szakértően megválasztva. Javítások gyorsan s jól. Olesó és jó zsebórák nagy választékban. Kéveset használt órák és ékszerek feleárbán. Oeska aranyat, ezüstöt készpénzért veszek. Főgel Gyula órás és optikus. Piacz-(Várad-) utca 75., a Corso-kávéházzal szemben.

x **A ki olesón akar venni borból pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétabot, valódi ezüst és ébenfából dohányszó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányszó eszközöket, — tajtékipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányszó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.**

A kalandornő bünei.

(Hradil kedvese vallomása.)

— augusztus 17.

A szegedi rendőrségnek egész nap Vágó Amália, a mult héten elfogott hirhedt betörő adott munkát. Aradról tegnap Szegedre érkezett Gajda Gábor rendőrbiztos s azzal egyetemben vallatták, fakgatták a kalandornőt.

A rendőrség fáradsága különben nem maradt eredménytelen. A kalandornő tegnap ismét több nagyobb büntetést ismert be, a melyeket Aradon követett el. Hogy a vizsgálatot ezekben a bűnyekben akadálytalanul vezethessék, a leányt Aradra szállítják s ott nyomoznak vele.

Hosszas vallatás után beismerete a

megrögzött leány, hogy július 22-én ő követett el Aradon Mayer Miklós iparos kárára betörést. Behatolt az iparos lakására s onnan négyszázhatvan korona készpénzt s kétszáz korona értékű ékszert lopott el. Ugyanabban az időben követtek el Aradon Jakabffy Zoltán földbirtokos, Fényes Ignáz főmérnök, Fischer Antal tanár, Kohn Izidor kereskedő és Spitz Heléna kárára nagy betörést.

A leány beismerte már azt is, hogy Debreczenben, Kassán, Kecskeméten és Szolnokon szintén követett el betörést. Erről a főkapitány értesítette a nevezett városok rendőrségét.

A szegedi rendőrség azt hiszi, hogy a leánynak társa is volt. Megerősíti azt a feltevést egyik lóvasuti kalauz vallomása, a ki látta, hogy a leány egy fiatal emberrel jött a városba és feltűnően sugdostak a lóvasuti kocsiban. A polgári rendőrök most a betörő szinkostársa után nyomoznak mindenfelé a városban.

Az esti órákban nyomára jöttek ismét a rendőrségen egy betörésnek, a melyet ez a rossz teremtés Szegeden követett el. Egressy Péter kerületi állami főállatorvos Boldogasszony-sugaruti házába hatolt be a tolvaj s az ott lakó Orbóg István honvédelezredes lakását törte fel.

Néhány értéktárgyat szedett a kezébe itt a leány, a mikor észrevette, hogy valaki közeledik. Gyorsan behuzta az ajtókat s kifutott az előszobába, ahol szembe találkozott Orbóg István alezreddessel.

Az alezredes gyanusan végig mérte a betörőt s reá szolt:

— Mit keres maga itt?

— Egy Ilona nevű szobaleányt — felelt minden zavar nélkül a tolvaj.

— Nincs itt semmi keresni valója, takarodjék innen, — szolt reá az alezredes.

A tolvaj ezután a meglopott alezredes szeme előtt sétált el a kezében levő értéktárgyakkal, amelyeket a lakásból hozott ki.

A leány rendesen szemügyre vette a lakásokat s ahol állandóan le volt függönyözve az ablak, oda tört be, mivel reá jött, hogy onnan fürdőre utastak. Ily módon négy betörést követett el Szegeden.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A király születésnapja.

Budapest, augusztus 18. A fővárost kora reggel három katonazenekar járta be. A vérmezőn tábori mise és szemle volt.

Budapest, augusztus 18. A király születésnapját egész országban, Bécsben, Ausztriában, Belgrádban megünnepelték.

Budapest, augusztus 18. Széll Kálmánál megjelentek az összes itt időző titkos tanácsosok, kamarások, a püspökök a primás kivételével, ki gyöngélkedik és átadták gratulációjukat, melyeket Széll a trónhoz juttat.

Az orosz czár utazása.

Pétervár, aug. 18. Az orosz nagykövetség megegyezik a czár párisi utazását.

A katolikus nagygyűlés.

Budapest, augusztus 18. A Vigadóban tartott katolikus nagygyűlésen Zichy Nán-

dor gróf beszéde után elfogadták a királyhoz menesztendő üdvözlés szövegét, majd a Hymnus-t zengedesték el a gyűlés tagjai s ezzel a gyűlés véget ért.

A délafrikai háború.

London, aug. 18. Roberts jelenti: „Tartok tőle, hogy Dewettnak sikerült seregével elmenekülni!“ (A hadvezér e feltételes állítását már bevégzett ténynek jelzik az érkezett táviratok.)

Német-francia közeledés.

Páris, augusztus 18. A nemzetközi viszonyok barátságos jellegét, mely a Waldersee kinevezéséhez minden oldalról való hozzájárulásban nyilvánult, más jelenségek is illusztrálják. Azt remélik, hogy az ebben az évben tartandó németországi császármánöverekhez francia tiszteket is megfognak hívni. Jó hatást kelt az is, hogy a német lapok a mellett foglalnak állást, hogy a szedáni csatnap évfordulóját csupán történeti színezettel ünnepeljék és ez alkalommal mindent kerüljenek, mi a francziák érzékenységét sérthetné.

A kínai háború.

London, aug. 18. Az angol és orosz ütegek a Peking felé való előhaladás közben véletlen tévedés folytán az éjjel a 14. sz. amerikai gyalog dandárra ágyuztak. Az amerikaiak vesztesége 10 ember sebesült és halottakban.

Nagy anarkista-összeesküvés az európai államfők ellen.

Egy Luigi Alfieri nevű, anconai származású ember, a patersoni anarkista-klub volt tagja levelet intézet a newyorki „Il progresso italo-americano“ című laphoz, a melyben szenzációs leleplezéseket közöl a patersoni anarkista-összeesküvésről. Alfieri kijelenti, hogy nem fedezi fel tartózkodási helyét, mert fél az anarkisták bosszujától. Azután elmondja, hogy a patersoni anarkista-klub ez év május elsején több európai államfő meggyilkolását határozta el. Miután a határozatot meghozták, sorsot húztak. Bresci Umberto király nevét húzta ki, a második Mac Kinley, a harmadik Miklós czár, a negyedik Vilmos császár, az ötödik Ferencz József, a hatodik pedig Loubet nevét húzta ki.

Ebben a sorrendben kellett volna a gyilkosságokat végrehajtani. Ő, Alfieri, máj. 16-án figyelmeztette az összeesküvésre a newyorki olasz konzult, Branchit és a washingtoni rendőrséget.

A konzul és a washingtoni követ azonban tagadják, hogy ilyen levelet kaptak volna és az egész levelet koholtnak mondják.

A patersoni anarkista összeesküvéssel látszik kapcsolatban lenni a Corriere d'Italia leleplezése. Ez a lap tegnapi számban ugyanis azt írta, hogy Canevaro volt külügyminiszter, a ki az anarkisták ügyében mint szenátor interpellációt jelentett be, ezt azért teszi, mert mikor lemondott állásáról, utódjának egy dossier-t adott át, mely sok titkos okmányt tartalmazott, többek közt egy barátságos államkormányának (Amerika?) jegyzékét, melyben figyelmeztetik az olasz kormányt, hogy országukban az anarkisták több uralkodó meggyilkolását határozták el és hogy az első sorshuzás Umberto királyra esett.

Canevaro a belügyminiszterrel együtt szigorúan vigyázott, hogy egy külföldi anarkista se tehessen be a lábát Olaszországba. Most azonban, ugy látszik, hogy a felügyelet nagyon laza módon gyakorolták.

Tegnapelőtt a newyorki Clavedon, Halliban háromszáz anarkista gyűlt össze, hogy ünnepeljék Umberto király meggyilkolását.

Egy Raffuzzi nevű anarkistai volt az elnök és megnyitó beszédében valóságos himnuszt zengett Carnot, Erzsébet királyné, Canovas és Umberto gyilkosairól. Beszédét így végezte:

— Reszkessenek az uralkodók és Mac Kinley is!

Az egész gyülekezet tombolt a lelkese-déstől, csak egy öreg olasz tett kivételt. — Francesco Paccininek hívják ezt a bátor embert, a ki egykor garibaldista volt. Paccini fölugrott egy székre és így szolt:

— Az elnök gyalázatos hazug ember! Umberto jó ember volt, alatta szolgáltam és tudom, hogy igaz barátja volt a népnek. — Megvettek benneteket, aljas árulók és gyilkosok...

A gyülekezet dühös ordítása közt szolt le az öreg a székről és folyton

— „Eljen a savoyai ház“-at kiáltozva ment ki a teremből.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Az angol királynőről. Az angol királynő tulayomó részét túlélte azoknak az alattvalóknak, kik vele egykorúak, vagy idősebbek voltak az ő trónralépése idején. Az ország és az udvar méltóságait egymásután új férfakkal kellett betölteni. A királynő túlélte tizenegy lordkanczellárt, tíz miniszterelnököt, hat képviselőházi elnököt. Továbbá meghalt az ő uralkodása alatt öt canterbury érsek, hat yorki érsek, öt főparancsnok, öt norfolki herezeg. Kanadában kormányzott tíz, Indiában pedig tizenöt alkirály. Uralkodása alatt az amerikai Unionnak tizenhét elnöke, Franciaországnak egy királya, egy császára és hét elnöke volt.

— A tudomány hőbortosai. Flammarion, a híres csillagász nem tudott hova lenni a nagy örömtől a multkori rettenetes kánikulában. A mint mondja, tulságos hideg és tulságos meleg valami sajtóságos lelki gyönyört okoz neki. Különbön minden meteorológ-tudós ugy van ezzel, hogy soha sem lehet nekik elég hideg, vagy elég meleg a hőmérsék. Ha a hőmérő 70 fokot mutat a napon, Flammarion azt szeretné, hogy még följebb menjen a higany, mert e révén hátha valami érdekes megfigyeléssel gazdagíthatná a tudományt. A tudósok izlése fölött nem lehet vitatkozni s Flammarion nagy szeretete a tulságos meleg és hideg iránt, emlékeztet arra a filozófra, a kinek szobájában egy szikra esett a szőnyegre. „No, most megfigyelem, mi történék, ha semmit sem vennék észre.“ S nyugodtan nézte, hogy mint harapódzott el a tűz s mint kapott bele a székekbe és asztalokba. — A szoba nemsokára tele lett füstel. A filozóf fuldokolni kezdett, de azért nyugodtan a szobában maradt, mert nagyon kíváncsi volt megtudni, hogy mi történt volna, ha semmit sem vett volna észre. A tűz azonban az ő ruhájába is belekapott. Az utolsó pillanatban hatalmas ugrással künn termett a szabadban, ezt a mély értelmű megjegyzést tette: „Fogadok, hogy biztosan odaégtem volna, ha semmit sem vettem volna észre.“

RÖPPENTYÜK.

Szánaiom.

Most már szánlak benneteket
Méltóságos nagy urak:
Pedig egykor én is vágytam
Adhatni a nagy urat!...

Mert igaz, hogy nektek nincsen
Terhes élet-gondotok:
Hejh! de a nagy jólét mellett
Elromlik a — gyomrotok!

Baka Elek.

* Jó nevelés. Az öt éves Arthur gyerek a nevelőnőt arczul csapja.

Az anya bosszankodva, s szörű hangon inti fiát. — te Arthur ismét hibáztál, megint a balkezeddel! erről szokjál le!!

* Miért fűtyöl a vonat? — Soha se tudom

kipuhatólni, minő renddel szokott ez a gőzös fűtőlni — szól az egyik utazó atyafi a másikhoz — lám most is fűtől, pedig még mennyire van az állomástól!

— Fűtől ám! — szól egész komolyan a másik — mert elmaradt a kutyája!

* **Bizonyosan.** Emi: Tudod lelkem a bálba alálkoztam veled, derék magas barna fiatalember. . .!

Pepi: És nem tudod, mi a foglalkozása?!

Emi: Nem, de annyit tudok, hogy Sándornak hívják s valáskor az ajkamra egy pusztit nyomott. —

Pepi: No hát akkor bizonyosan nyomtad.

* **Gyöngéd ezézés.** Feljött K. földbirtokos Budapestre huszárhadnagy fiának látogatására. Este egy ismert vendéglőben vacsoráznak, hol cigány zenekar eljátszotta már a legszebb nótákat.

Pali hadnagy csak busulva ül, mire atyja megszólítja:

— Édes fiam, mit busulsz? mért nem huzatod el a nótát? No hadd hallom, mi is a kedvencz nótád?

Pali gondolkodik, majd oda szól a cigánynak:

— Huzd el, Béla, azt a nótát, hogy: „Édes apám adja ki a jussomat!”

Mohamedán női kérdés.

A mohamedán világban is mozogni kezdenek már a nők érdekében. Kassem Amin bey, a kairói felső bíróság tanácsosa nem rég egy könyvet adott ki a mohamedán nők helyzetének érdekében, melyben öt követelést állított fel, nevezetesen:

1. Oktatás és nevelés.
2. Önállóság a eszelekvés, gondolkodás és érzelem dolgában.
3. Szabadság a férj megválasztásánál.
4. Megszorítása a férj azon jogának, hogy nejét tetszése szerint elcsaphatja; a vélpör behozatala.
5. Többnejűség eltiltása.

A megokolásban elmondja, hogy a mohamedán nők elnyomását nem rendeli a Korán, hanem ez azon népek régi rossz szokása, a melyek a mohamedán hitet legelőször fölvtették. A Korán világosan mondja: — A nőnek ép annyi a joga, mint a közelessége.

— Egyike azon jótéteményeknek, melyekben az Isten az embert részesíté, az, hogy nőt adott neki és a kettőt oly ezéleből egyesíté, hogy egymást szeressék és gyámolítsák.

— Emlékezzetek azon fogadalmatokra, melyet nejeiteknek ünnepélyesen tettetek.

A fátyolt sem az izlam rendelte a nőnek. A szentkönyv csupán ezt jegyzi meg a fátyolról:

— Mondd meg a női hiveknek is (valamint előbb a férfiaknak), hogy szemeket lesüssék, tisztességgel éljenek és az idegeneknek csak testük látható részét mutassák.

A „látható részek” megnevezésével azonban adós maradt a Korán. Az adomák az arezot és kezet ezek közé számítják, a karok és lábak fölött eltérők a nézetek. Hasonlóképp a férfi és nő lakásban való különélését sem a Korán rendelte. Csak az ezeréves szokás és despotizmus tette rabszolgánővé a mohamedán nőt, de úgy látszik, hogy nemsokára nekik is elérkezik a felszabadulás órája.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

69.

Egyrésztük táncolt, mások énekeltek, sokan pedig a bohócok és szemfényvesztők mutatványait bámulták. Legtöbben mégis

kis kerek asztalok mellett ülve lakomástak, dohányoztak és szerelmeteskedtek. Mindjárt szemünkbe ötlött, hogy az asztaloknál a gyermekek voltak a leginkább megbecsült vendégek s hogy mindenki kényeztette őket, nagy figyelemben részesítette minden szavukat.

Alig képzelek szebb és ujszerűbb látványt, mint ez a szabad ég alatt megtartott és holdfény által beragyogott ártatlan ünnepe.

Zibabaynak azonban sehogy sem tetszett.

Az utca szélén egy fehér virágokkal borított s átható illatot terjesztő fasor volt s Zibabay intett nekünk, hogy haladjunk annak árnyékában tovább. Sok asztal épen a fák tövébe volt állítva, úgy hogy az öreg kacika néha-néha a nélkül, hogy észrevették volna, megállhatott s kihallgathatta az itt-ott folytatott beszédeket. Egyszerre csak megállott egy asztal előtt, melynél egy közepkoru férfi s egy fiatal, esinos nő ültek. Érdekelte őt a pároska bosszúja s mi, a kik szoroson mellette állottunk, szintén megértettük, mert a benszülött nép beszéde és a maya nyelvjárás közt oly esekély a különbség, hogy megértése még a sennornak sem nagy nehézségébe került.

— Igazán vidám es a ma éjjeli ünnepség, — mondá a férfi.

— Nem esoda, — felelé a nő, — lehet-e másképp, mikor a Sziv Tanácsa csak tegnap választotta meg Tikalt kaeikának s ma esküdtött meg az egész nép jelenlétében Nahua-val, a Szépséggel, Mattai leánnyával.

— Szép látvány volt, — szólta a férfi, — bár én azt hiszem, kissé korai dolog volt őt kaeikának kikiáltani, mert Zibabay vissza térhet es akkor. . .

— Zibabay ugyan nem jön vissza soha többé, sem pedig lady Maya, kedves férjem. Rög elvesztek már a vadonban. Szegény Mayát nagyon sajnálom, oly kedves volt s olyannyira különbözött a többi magasrangú urnőktől, de Zibabayval nem sokat törődöm. Keményen megdolgoztatott minket, köznepet s azonkívül fukar is volt. Nem igaz? Hiszen Tikal az utolsó tíz hónapban több ünnepséget rendezett, mint Zibabay ugyanannyi éven át. Azonfelül Tikal még a törvényt is anynyira enyhítette, hogy mi, szegény asszonyok is esakugy viselhetünk ékszereket, mint a jobb sorsban levők. — szólta es a karján hordott arany karpereczre pillantott.

— Könnyű dolog másnak a vagyonával nagylelkűsködni, — mondá a férfi. — Zibabay meh volt, a ki gyűjtött, Tikal pedig darázs, a ki megeszi a gyűjtöket. Széltében-hosszában ugy beszélék, hogy az öreg bolond volt, de én ugyan nem hiszem. Sőt azt hiszem, hogy kimagaslóbb ember volt, mint bármelyik is közülünk, a ki látta a nép pusztulását s azon volt, hogy módot találjon, melynek segítségével elejét vehesse a pusztulásnak.

— No bizony, hogy bolond volt, — vágott közbe az asszony. — Már hogy vehetné elejét a nép pusztulásának azzal, hogy elviszi vándorolni a leányát is a vadonba, hogy aztán mind a ketten ott veszzenek el a nélkülözésektől. De meg hát mit bánom én, ha pusztul is a nép? Nekünk megvan mindenünk, a mit szemünk-szánk kíván, az utánunk jövők lásaik, mit csinálnak.

— Lásd, asszony, mégis ugy hallottam, mintha mondtad volna, hogy szeretnéd, ha gyermekeid lennének.

A nő areza hirtelen elborult.

— Ah! — mondá, — ha Zibabay ki tudná vinni, hogy gyermekem lenne, visszavonnám mindazt, a mit róla mondtam s a legbölebb embernek tartanám, nem pedig vén eszelősnek, a kinek a hiábavaló ábrándoktól es a sok imádkozástól meghibbant az elméje. De hát hiába! már meghalt, s ha élne, sem tehetné meg, mert még maguknak az isteneknek sem áll hatalmukban, ha ugyan nemesak képzelődés az isteneknek egész létezése.

(Folyt. köv.)

INGATLANOK FORGALMA.

Tamás István es neje Erdei Zsuzsánna veszik a debreczeni 1085. sztkjvben foglalt régi 3175. sorsz. házat Tóth Ferencz es társaitól 5800 koronáért.

Csikos András es neje Kecskés Sára veszik a debreczeni szepespusztai 7. sztkjvben foglalt 11 es fél nyilas tanyaföldet Balog Miklóstól 40.000 koronáért.

Kerékyártó István es neje Gebei Sára veszik a debreczeni 3586. sztkjvben 4383. hrsza. foglalt 321 négyszögöl vénkerti szőlőt Elek Lajos es neje Kis Margittól 1300 koronáért.

Kis József veszi a debreczeni 5396. sztkjvben 3727/4 hrsza. foglalt 95 négyszögöl csapókerti szőlőt Ujvárosi Sándor es neje Nagy Erzsébettől 1360 koronáért.

Pongor Juliánna veszi a debreczeni 5049. sztkjvben 4390/a. hrsza. foglalt 569 négyszögöl vénkerti szőlőt Kerékyártó Józseftől 1520 koronáért.

Pál Gusztáv veszi a debreczeni 1510 sztkjvben foglalt régi 3594. sorsz. házat Kun József es nejétől 12000 koronáért.

Gombos István veszi a debreczeni 1154 sztkjvben foglalt régi 2950 sorsz ház felét Gombos Gergelytől 1000 koronáért.

Kun József es neje Nagy Róza veszik a debreczeni 1589. sztkjvben régi 100'. sorsz. házat es 4 hold 200 négyszögöl onódó földet Pál Gusztávtól 15600 korona értékben csere czimén; viszont Pál Gusztáv veszi a debreczeni 1510 sztkjvben foglalt régi 3594. sorsz. házat Kun József es neje Nagy Rózától 12000 korona értékben csere czimén.

Laptulajdonos: a Csokona-nyomda.

Mindenütt kapható

Kalodont

mely elismert legjobb fogtisztító-szer.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eladó,

vagy több évre bérbe kiadó a Nagy-Cserén 44 hold igen jóminőségű

kaszálló birtok

gazdasági épületekkel.

Átvehető teljesen jókarban levő többféle gazdasági eszköz.

Értekezni lehet Eötvös-u. II. sz. háznál a tulajdonossal.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Varga Pál czimbalomgyártónál a ki **czimbalmot** vesz ingyen fog megtanulni czimbalmozni

a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül s a ki egy héten csak egy órát is áldozhat rá naponként es nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rókk Szilárd-utca 3. szám, a nepszínház mellett.

Képes nagy árjegyzéket czimbalomról ingyen küldök.

Pártoljuk a hazai ipart!

Első debreczeni fésűgyár

Kandia-utca 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor- és bivaly-szaruból készített fésűből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szíves megtekintésére.

Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosab árak mellett.

Ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

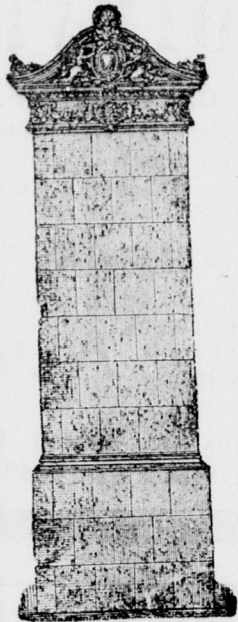
Elsőrendű hazai szakerőktől!

Ökor- és bivalyszarvak a legmagasabb napárban megvásárolhatók.

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

KOVÁCS GYULA VASKERESKEDŐ

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett.

Mint egyedüli elárusító Debreczen és vidékére ajánlja nagy választékban raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉPKÁLYHÁIT,

melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosított.

Egész épületek kályha berendezését tetemes árengedménnyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását előnyös árak mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktáromon megtekinthetők.

ELADÓ TÖLGYFÁK 900 szál

tölgyfa, nyárfa, vargafa

és jóminőségű 200 métermázsá vágott cser eladók.

Értekezhetni III. kerület, Honvéd-utca 62. sz. a.

Köszén-kátrányt

legjobb minőségben zsendely- és deszka-tetők,

továbbá szálló-karók behuzására, mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb. Továbbá czulápok, melyek a földbe ásatnak, kerítések és gazdasági eszközök befestésére, hordókban 250 kilogramm körüli súlytartalommal 100 klgként 7 korona 50 fillér és 1000 kilogrammon felül pedig 100 klgként 6 korona 50 fillér árért, a hozzávaló hordókat pedig külön darabonként 3 korona árért, a gyártelepen ajánl a

Légszeszgyár igazgatósága Debreczenben.

Anyák, mielőtt

gyermekkoscsit vásárolnának, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az új higiénikus ülésre és fekvésre átalakítható koscsikról. Orvosi kapacitásoktól ajánlva! Legnagyobb tisztaság! Legnagyobb elegancia!

Baumann L. cs. és kir. szabadalmi tulajdonos.

Bécs, VI. Mittergasse 6.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a koscsik alján az oldalt látható védjegy van

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME

az arczcerémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, higanymentes arczkenőcs, mely miután nem zsíroz, nappal is használható. Üdévé, puhává s fehérré teszi az arcz s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

Egy tégely ára 70 fillér (35 kr.)

Főraktár: Debreczenben, MIHALOVITS I. gyógyszerháza.

Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok.

A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskola,

melynek végbizonyítványa egyévi önkéntesi katonai szolgálatra jogosít és melynek eddig végzett tanulói legelsőrendű kereskedő, gyári, bankári és pénzügyintézeteknél, posta-távírdai, vasuti és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást, 1900. szeptember hó 1-én 13-ik évfolyamát nyitja meg.

Az intézetet a múlt iskolai évben 120 tanuló látogatta, köztük 47 vidéki, kiknek jó családoknál való elhelyezése ügyében az iskolaigazgató készséggel jár a szülők kezére.

Minden iránt tájékoztató évi jelentés levelezőlapon tett kérésre azonnal megküldetik.

Nagyvárad, 1900. július hó.

Dr. Hoványi Géza,

iskolabizottsági elnök.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitünőknek elismert
Dr. Sichulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Árezkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírük és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használhatók sepleő és májfoltok, a forrásig vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy üveg ára 1 kor. 40 fillér, egy kis üveg 70 fillér. Egy nagy üveg mosdóvíz 2 korona, egy kis üveg 1 kor. Hozzávaló Mandola-korpuszappan 50 fill.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.
Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 3 korona 10 fillér.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arosra láthatatlannal tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 1 kor. 60 fillér, egy kis doboz 1 korona.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégszerűsebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büzdösük eltávolítására s megővésére, mely által egyáltalán a foghútra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 1 kor.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toflette-szappan. A bőrt finommá és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, úde kinézetét. Kiváratra műtáradarabok ingyen adatk. Egy darab ára 80 fill.

Haj-Restorer

biztos szer a megcsúszott haj eredeti természetét visszaállítására. Egy üveg ára 2 korona.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán.
Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárában (Tisza-palota), G. Roehlik Arthur főter 2144. sz.
Dr. Rothschnek V. Emil, Mihálovits Jenő gyógyszerárában.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin Bereg-m. uradalmából.

Szolyvai gyógyforrás.

Dr. Kétli, dr. Bókai, dr. Widerhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánljatik: köszvény, hólyag s vizeleti szervek bajainál; ezukorbetegség, huyghomok, epekő; a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor-megbetegedéseknél.

Kitünő ízű ital, igen üdítő viz.

Gyomorbajok elleni specifium. **A Luhi Erzsébet gyógyforrás.**

Kaphatók: minden fűszerkereskedésben és az uradalmi ásványvizek qérlőségénél SZOLYVÁN (Bereg megye). Prospektus ingyen és bérmentve.

Ne vásároljon Ön többé kész eczetet!

A kész eczet sok esetben megromlik az állástól, vagy rossz anyagból van előállítva, tehát éppen olyan iztelen, mint a milyen káros az egészségre. Készítse Ön az eczetjét saját maga a „**Vinacet**” eczet-eszenciából vizzel való egyszerű felhígítás útján! Az ilyen Vinacet-eczet bakteriummentes és megromolhatlan, a főzés által nem szenved, éppen olyan finom szaga, mint ize van és daczára ezen előnyeinek, olcsóbb, mint a készen vásárolt eczet (erőssége szerint 10—15 fillér literenként.)

Készletben van minden esemege-, drogua- és gyarmatáru-üzletben, 1/4 literes üvegben 1 korona és 1 literes üvegben 3 koronáért.

Debreczenben kapható:

Csanak József és Tóth Kálmán kereskedésében.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitünő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámlakatok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések, kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, diszes táncvendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatu fiacom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

MINDEN MUNKA
A LEGNAGYOBB
GONDDAL * * * * *
KIALLITVA, * * * * *
MINDAMELLETT * * * * *
MÁS * * * * *
KEZDETLEGES * * * * *
KIVITELNÉL * * * * *
OLCSÓBB ÁRON.

Levélpapírok

kereskedelmi levelezéshez ne-gyed és nyolczad alakban, fehér, vonalzott, koczkázott és meritett minőségben, **nyomással** és anélkül.

Doboz-levélpapírok egyszerű, finomabb, valamint a legnagyobb fényüzéssel és művészettel ki-állított formában.

Billet du Correspondence, esinos tokokban.

Legujabb

„**Monopresse**“

melylyel mindenki a legegyszerűbb módon önmaga készítheti monogramjait.

Darabja 25 kr.

Névjegyek a legszebb nyomással.

Irodai papírok

mindenféle minőségben és vastag-ságban és pedig:

fogalmazó-,
középfinom irodai
legfinomabb „
okmány- és
miniszteri papír.

Író tollak, Tollszárak, Tentatartók.

Kuhn-, Soenneken- és Birmingham-tollak, egyenkint, tuczonkint és dobozokban.

Tollszárak óriási választékban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, — fa, kaucsuk, nikkel, szaru, sündisznó-tüske és csontból.

Irodai és disztentatartók, zseb-ben hordozható tentatartók fából, nikkelből, mindenféle elképzelhető alakban

nagy készlet olcsó áron kapható a

CSOKONAI-
papirkereskedésben

Debreczen, Kossuth-utca 13.

Melocco Péter BUDAPEST,

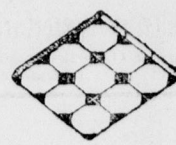
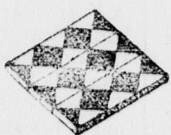
márvány-mozaiklap, cement-műkö, cementárugyár betonépítkezési vállalat.

Központ: Budapest, VI., Dévai-utca 21. | Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Csatornázások, Vízlecsapolási és száraz-tételi munkálatok.
Hidak és zsillipek építése betonból.
Istálló berendezések: jászlak, burkolatok comprimált portlandcementbetonból.
Műkögyártás: lábazatok, szökőkutak, víz-medencék.
Betonjárdák.

Márványmozaiklap: cementlap, keramitlap-burkolatok.
Mozaik és terrazzo munkák.
Csömöszölt portlandcement-betoncsövek gyártása esatornák és áttereszekre.
RABITZ- és MONIER-szerkezetű építkezések.
Tűzbiztos födémekek.

Portland- és roman-cement és egyéb építési anyagok raktára.

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

KLYTHIA- a bőr ápolására

az arc szín finomítására **RIZSPOR**
és szépítésére.

Legelőgansabb tolette-, háli és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb

os. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.

Főraktár: Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben a legtöbb illatszere- és gyógyszerüzle-
tekben és gyógyszertárakban.

1 doboz ára 2 Kor. 40 fillér.
Szétküldés utánvé-
tellel vagy az összeg
előleges beküldése
mellett.

Gyors és biztos segély gyomorbeteg- ségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendszeres vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralakot részt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőlgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgöröcsét, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. ROSA-FÉLE BALZSAM

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés és komolykedésnél, a gyomrok elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és gennyedések, továbbá koronagyűdés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknél, dagasztatoknál, mirigydagasztatoknál, holttestem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

PRÁGAI HÁZIKENŐCS

FRAGNER B. gyógyszerésztől Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híres bevált háziszser.

1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

Dobozban 35 krjával. — Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszerésztől és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletes védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésztárában, **EGGER A.** gyógyszerésztárában, Debreczenben kaphatók:

Dr. Rotschnek V. Emil, Mihalovits István és Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Főraktár **FRAGNER B.** os. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszerésztára Prágában a Spornér-utca sarkán 203. szám.

Bovált bedörzsölés csusz, kőszvény és idegfájdalom ellen, nemkülönben az inak és izmok erősítésére.

Kwizda-fluid

a kigyó jeggyel

(Turista-fluid)

Turisták, kerékpárosok és lovaglók által sikerrel használtott nagyobb utak után erősítésül.

Egy 1/2 palaozk ára 2 kor.
Egy 1/2 palaozk áral 1 kor. 20 f.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógyszerárakban kapható. — Főraktár a „Kerületi gyógyszerárban” Kornenburg, Bécs mellett. Kapható az Osztrák-Magyar monarchia minden gyógyszerárában és droguáriában.

Elnevezési jegy, címke és csomagolás törv. van védve.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Ha rovatban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalványal; a postautalvány szolványára az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Haszonbérlet.

Hajdu-Szoboszló város határának Debreczen felől eső részén 110 cat. hold (20 nyilas) minden szükségos gazdasági épületekkel bőven felszerelt elsőrendű szántó, kaszáló és nádasból álló tanyabirtok, a f. évi október hó első napjától kezdve hat évre haszonbérbe kiadó. Haszonbérrelni akarók keressék meg a tulajdonost a reggeli órákban Varga-utca 3. sz. alatt. 39.

Eladó kerékpár.

Helical Premier No. II. elsőrendű angol gyártmány, verseny áttétellel, rövid használat után eladó. Hol? Megtudható a kiadóhivatalban. 38.

Eladó ház.

A Vörösmarty-utca 5. számú, több rendbeli lakást tartalmazó, ujonnan épült ház, eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelintézetnél a hivatalos órák alatt.

Szalmaözevességem szabad óráit egy kellemes hölgy társaságában óhajtanám eltölteni. Ajánlatok „kis hamis” czímen a kiadóhivatalhoz küldendők. 33.

Pincze,

mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Eladó

egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

Régi könyvek

magyar, latin, német (udományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában Morvay Zoltánnal.

Malaga-, Madeira-, Sherry-, Portoi Marsala-, Muscat Lunel-, Lacrimae Christi **BOROK**

1/1 és 1/2 eredeti palaczkokban a

Hamburg **„VINADOR”** Bécs

spanyol bornagykereskedés jóhírnevű borainak elárúsító helye

Debreczen és vidéke részére:

Geréby Fülöp

utódai
ezégnél, **DEBRECZENBEN.**

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjeggyel és elírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmunkasabb gyomor- és májbetegségek, gyomorgöres és gyomorfájdalom, rögzült székrekedés, májbetegség, vércukor, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepezeselt eredeti doboznak 2 Korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjeggyel és elírását tünteti fel és „A Moll” felirattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer kőszvény, csusz és a meghűtés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy onozott eredeti üveg ára: 1 Korona 80 fillér.

Moll-féle gyermekszappan

a legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyiszappan, a bőrnek racionális ápolására, gyermekek és felnőttek részére. Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb. 1 Kor. 80 fillér. Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjeggyel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udvari szállító által.
BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautalványt mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. elírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Főraktár Debreczenben:

Szent-Királyi Tivadar úrnál.

Különlegesség poloshák, bolhiák, konyhai légyek, moly, háziállatokon tartózkodó parazitaik stb. ellen

Zacherlin

Nem dobozokban!

Egyedül valódi a palaczkban a „Zacherl” névvel.

Ez az igazi biztos és gyökeres segítség minden rovar gyötrelem ellen.

Debreczenben:	Balogh Gyula	Debreczenben:	Riekl J. Antal
"	Békés Emil	"	Ifj. Rózsa Lajos
"	Csanak József	"	Rosenfeld R.
"	Csicsó Lajos	"	Rosenthal Dániel
"	Czeplédy Józsefné	"	Róth Antal
"	Deusch Lajos	"	Roth Ignác
"	Félegyházi János	"	Szabó Zsigmond
"	Francis és Jóna	"	Szent-Királyi Tivadar
"	Fritsch Károly	"	Térey József
"	Ganofszy Lajos	"	Tóth Kálmán
"	Geréby Fülöp utódai	"	Várray József
"	Göczey István, előbb Kohn	Berettyó-Ujfalu:	Ifj. Weiszberger Ignác
"	Havas József	Ér-Mihályfalva:	Grosz Herman
"	Jánossy Béla	"	Lévay Vincze
"	Klein Bernát	"	Pollák Móritz
"	Kondor J. és Fia	H.-Böszörmény:	Gemeinbeck József
"	Kontsek Géza	"	Kurländer Gyula
"	Kovács Mihály	Hajdu-Nánás:	Slachta János
"	Leidenfrost Armin	Hajdu-Szoboszló:	Körner Béla
"	Lusztig Károly	Tisza-Füred:	Schön Jakab
"	Mayer József	"	Weizsmann József.
"	Parti Ferenc		